

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Bijlage	Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
		M. Meijer	9 januari 2024

Onderwerp
Raadsbrief Kansenagenda Twente Board

Geachte leden van de raad,

Begin 2023 hebben drie adviesraden van het Rijk het rapport 'Elke regio Telt' gepubliceerd. Het advies staat stil bij de aard en de omvang van de regionale verschillen in brede welvaart. Naast Twente is er een viertal andere regio's onderzocht. Het kabinet heeft rond de zomer van 2023 een eerste (proces)reactie gegeven op het rapport. Eén van de aanbevelingen is om vanuit de regio een kansenagenda op te stellen. De Tweede Kamer heeft hier kort voor de verkiezingen ook een motie over aangenomen met prioriteit voor de vijf voorbeeldregio's, waaronder Twente. De Tweede Kamer ziet een kansenagenda als goede basis voor een verbeterde investeringsrelatie tussen Rijk en regio's. De Twente Board heeft eerder al het initiatief genomen om samen met partners, waaronder de gemeenten, tot een Twentse kansenagenda te komen.

In deze brief leest u de laatste stand van zaken. Ook zal kort worden ingegaan op andere relevante ontwikkelingen binnen de Twente Board.

Van rapport 'Elke regio Telt' naar een concrete kansenagenda

Kort na het uitkomen van het rapport 'Elke regio Telt' is vanuit de Twentse gemeenten een eerste reactie gegeven. Kern van deze reactie was dat het beleid van het kabinet zich moet richten op het tegengaan van onwenselijke verschillen. Onze oproep was om te kijken naar een andere wijze waarop de middelen van het Rijk onder de regio's en gemeenten worden verdeeld en over de noodzaak dat het Rijk langjarig gaat investeren in de specifieke opgaven in de regio. Deze oproep is gemotiveerd vanuit de kracht en potentie van Twente voor Nederland.

De uitwerking door het kabinet concentreert zich langs drie hoofdlijnen:

- Herijk de reguliere beleids- en investeringslogica van het Rijk;
- Investeer in langjarige programma's voor regionaal economische ontwikkeling;
- Werk aan een vitale relatie tussen regio en Rijksoverheid.

Eén van de aanbevelingen is om vanuit de regio een kansenagenda te ontwikkelen voor de brede welvaart. De Twente Board heeft hiertoe het initiatief genomen en de uitvoeringsorganisatie is hiermee inmiddels aan de slag, samen met medewerkers vanuit de drie O's (Overheid, Onderwijs en Ondernemers). Deze succesvolle aanpak is ook gevolgd bij het opstellen van de Agenda voor Twente 2023-2027 en de Regiodeals. Dit moet uiteindelijk resulteren in een agenda die wat ons betreft voor het rijk een structureel karakter moet krijgen. In de kansenagenda worden ambities onderbouwd en ook gekeken naar verschillen in welvaart, ook waar deze ontstaan door bijv. verschraling van voorzieningen. Ambitie staat voorop maar ook wordt er gekeken naar het repareren van achterstanden en mogelijke negatieve effecten op brede welvaart.

Nieuw kabinet straks definitief aan zet

Op dit moment denkt het Rijk verder na over hoe zij zelf invulling willen geven aan de oproep van de Tweede Kamer om tot een kansenagenda voor regio's te komen. Hiervoor loopt op initiatief van het ministerie van Binnenlandse Zaken inmiddels een proces waar ook vanuit de Twente Board aan wordt meegewerkt, zonder het eigen proces los te laten. Ook wordt er gekeken hoe beleids- en investeringslogica uitpakt voor regio's in het land op diverse thema's. Het is niet uit te sluiten dat er uiteindelijk voor meerdere regio's kansenagenda's zullen worden opgesteld. Dat zal moeten blijken uit de vervolgbrief van het Kabinet begin volgend jaar. Het is uiteindelijk aan het nieuwe kabinet om boter bij de vis te geven.

Input kansenagenda vanuit de drie O's waaronder de gemeenten

Op dit moment wordt door de verschillende O's in de Twente Board input gegeven voor de op te stellen kansenagenda. Deze input wordt gecombineerd en zal in het eerste kwartaal van 2024 aan de Twente Board worden voorgelegd. De wens is daarbij nadrukkelijk te putten uit de visie 2050 die de Twente Board als vervolg op de eerdere strategie uit 2021 gaat opstellen. Deze visie kan helpen in de uitwerking van de kansenagenda, een nieuwe agenda voor Twente enz. Een aangescherpte strategie moet ook helpen om te kunnen sturen op toekomstige opgaven vanuit de verschillende rollen van de Twente Board.

De verstedelijkingsopgave uit de RSIA (regionale stedelijke investeringsagenda) van de drie Twentse steden en de provincie Overijssel wordt mede als input gebruikt voor de kansenagenda, aangevuld met andere thema's zoals zorg en cultuur. Ook ambities van de overige gemeenten in Twente vormen input. Verder kijken we ook naar verschraving van voorzieningen in Twente. Vanzelfsprekend gaan wij als alle Twentse gemeenten hierover nog nader in gesprek. Dat doen wij tijdens onze bestuurlijke conferentie op 6 februari 2024.

Andere relevante ontwikkelingen

Alle veertien Twentse gemeenten dragen sinds 2021 bij aan de Twente Board en de uitvoeringsorganisatie Twente Board Development. Dit na de ontvlechting van toenmalige Regio Twente. Vanuit deze bijdragen wordt de organisatie bekostigd, de Agenda voor Twente 2023-2027 uitgevoerd en deze middelen dienen ook als co-financiering voor de met het Rijk gesloten Regiodeals.

Begin 2023 heeft het Rijk aan Twente opnieuw een Regiodeal toegekend van maximaal 25 miljoen euro op een totale inzet van 50 miljoen euro. De looptijd van deze Regiodeal loopt tot eind april 2028, projecten worden verwacht afgerond te zijn voor eind 2027. Op 1 november jl. is het convenant met het Rijk getekend over de uitvoering. De eerste stap die nu wordt gezet is de ontwikkeling van de contouren voor de programma's. Dit gebeurt onder regie van Twente Board Development (TBD). Vanzelfsprekend zijn hierbij ook medewerkers vanuit de gemeenten betrokken. In januari 2024 worden de achterbannen geïnformeerd over de contouren per actielijn.

De volgende actielijnen zijn opgenomen in het convenant:

1. "druk op het regionale bedrijfsleven" met daaronder de programma's:
 - Verduurzamen en ontwikkelen van bedrijfslocaties;
 - Een toekomstbestendig (mkb) bedrijfsleven.
2. "al het beschikbare talent is nodig" met daaronder de programma's:
 - Beïnvloeden school-, profiel- en studiekeuzes richting techniek;
 - Het benutten van ongekend talent.
3. "toegankelijkheid van de zorg staat onder druk" met daaronder de programma's:
 - Zorg voor ouderen gericht op langer thuis wonen;
 - Preventie en aanpak chronische ziektebeelden.

De beschikking van het Rijk hiervoor is inmiddels binnen. Op dit moment worden voorbereidingen getroffen om de regeling open te stellen waarna formeel projectaanvragen voor de Regiodeal II kunnen worden ingediend. Dit alles start naar verwachting direct aan het begin van 2024. De provincie gaat de kassiersfunctie vervullen.

We hopen u hiermee voor dit moment voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

J. Dijkstra

M.M. van 't Veld